

DVBIUM XXIII.

An ille, qui emit triticum, pannum, aut alias merces in maiori copia, quam sibi opus erat, non ut vendat lucrando, sed ut partem exhibeat, & vendat eodem pretio suis amicis, aut aliis, quibus id gratum fore credit, teneatur solvere alcaualam.

- P**rimò dico, quòd si cuiusmodi personæ hoc illi demandant expresse, vel tacite, non est dubium, quin non teneatur solvere gabellam, qui illis, & ipsorum nomine emit; atque ita non est reuenditio, sed illis tradere, quod ipsorum nomine emit, iuxta dicta *dub. præced.*
- 2** Difficultas tamen est, quando nec amici, nec alij, nec expresse, nec tacite talem curam illi demandantur. In quo casu dico secundò in rigore esse reuenditionem, & iuxta legem teneri soluet alcaualam, quia sibi emit, & si interim res periret, sibi periret, & si alij nolunt emere illam mercem, non potest eos compellere, ut emant.
- 3** Dico tertio, ex æquitate non debere alcaualam, quia tacite, & in virtute, & voluntate iuste præsumpta emit aliis, licet sub tacita conditione, si acceptare vellent, & si nolent, tota merx apud illum maneret: atque adeò non est reuenditio, sed traditio illius mercis, quam illis emit. Sic docti recentiores. Et idem credo esse satis probabile.

DVBIUM XXIV.

An si quis omnia bona sua donet ea lege, vt donatarius eum sustentet, eiusque debita soluat, debeatur alcauala.

- D**plex est sententia. Prima docet deberi gabellam, quia non est pura donatio, sed est similis emptioni. Sic Castillo *l. 69. Tauri num. 8.*
- 2** Secunda sententia docet non deberi gabellam, quia nec est venditio, nec permutatio; & hæc est multo probabilior, & eam docet Parlador *lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 2. num. 32.*

DVBIUM XXV.

An ex donatione in solutum debeatur alcauala.

- D**ubium est, an cum debitor aliud pro alio creditori sponte sua soluit, vt debeo Ioanni centum aureos, & pro eis do illi domum.
- 2** Duplex est sententia. Prima dicit deberi gabellam. Ratio, quia est contractus innominatus, & habet vicem venditionis, *l. si prædium, C. de iust. Hanc tenet referens Bartolus, & limitans, nisi datur in solutum species pro specie, vt quadam domus pro alia domo debita, Bertachinus in Dictionaria, verbo Gabella, & tract. de gabellis, §. 8. part. membr. 3. quest. 4. & plures alij fauent, quos refert Tiraquel *lib. de retractu §. 1. gloss. 1. n. 2. 3. 4. docentes donationem in solutum esse in partem venditionis.**
- 3** Secunda sententia docet non deberi gabellam, quia licet datio in solutum emptionis, & venditionis speciem obtineat, at emptio, & venditio proprie non est, vt plurimos referens docet Tiraquel *dicta gloss. 1. n. 5. 6. At gabella non debe-*

tur nisi pro propria, & vera emptione. Sic Parladorus *lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 2. num. 30. & videtur esse eiusdem sententia Tiraquel. & per ipsum citati dicto n. 5. & hæc sententia est verior.*

DVBIUM XXVI.

An ex bonis ex causa indicati creditoris additis alcauala debeatur.

Exempli causa, Petrus debet centum aureos, nec soluit, & ideo quadam eius domus voce præconis publicantur, ac tandem ipsi creditori addicuntur, difficultas est an debeatur gabella, & videtur deberi, quia illæ domus venduntur creditori.

Sit conclusio. Probabilius credo non deberi alcaualam. Ratio, quia non est proprie venditio, sed adiudicatio facta iudicis auctoritate pro debito: vt latissime plures allegans docet Tiraquel *de retractu §. 1. gloss. 1. n. 8. 9. Hanc tenet Parlador, lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 2. n. 29. Bertachinus tract. de gabellis, §. 8. part. membr. 3. num. 10. & plures alij, quos refert, & sequitur Tiraquel dicto num. 9. dicentes huiusmodi adiudicationem non comprehendit in statutis loquentibus de venditione, licet Greg. Lopez *l. 5. tit. 5. part. 5. vers. vender, oppositum sentiat, dicit enim idem censendum, quod de venditione, quando bona illa adiudicantur ipsi creditori pro pecunia debita.**

Nota si non ipsi creditori, sed alij plures licitanti bona addita fuerint, debebitur gabella, quia est propriissime venditio, vt optime docet Tiraquel Baldum referens, & Gregor. Lopez *ibidem.* Sic præter hos Doctores tenet Parlador *codem num. 29. & hoc casu dicit accipiendam esse l. 9. tit. 1. lib. 6. noua recopil. tit. 1. n. 9. Sic Matienzo ubi dicitur venditis gabellam deberi significat.*

DVBIUM XXVII.

An qui coactus à iudice domum, vel aliam rem vendit, teneatur solvere gabellam? & ex venditione, vel permutatione facta in parentes, & filios.

Multæ sunt causæ, propter quas quis potest compelli ad vendendas suas domus, v. g. ad ædem sacram ædificandam, aut Regium palatium amplificandum, &c. quas explicat Couart. *lib. 3. var. cap. 1. 4. Quaritur ergo, an ex tali venditione coacta debeatur gabella. Sit*

Prima conclusio. Satis probabile est ex venditione, ad quam quis à iudice cogitur propter rationes, ob quas iure cogi potest, non deberi gabellam. Ratio, quia necessitas à gabella excusat, *l. si §. si propter necessitatem, ff. de public. & vellig. vbi habetur, quòd si nauis propter maris procellam ad portum aliquem confugiat, non debetur gabella in illo portu constituta; quia fuit necessarium confugere, & non voluntarium. Pro hac sententia est etiam Felin. *cap. querelam, de inuict. n. 11. & cap. significauit, de Indus, num. 7. & Bart. l. 1. C. de nauis agis, lib. 1. vbi dicunt necessariam causam excusare à gabella, & ponunt exemplum dictum nauis; & Bartol. *ibi num. 3. docet, quòd si tempore ætatis veniant vicini territorij nostri ad nostra molendina, possunt res reportare sine gabella;***

gabella, quia propter necessitatem famis veniunt. Pro eadem sententia sunt Iason *l. finali, C. de iure emphyt. & Guillermus, Cumanus, Paulus de Castro, Fulgosius, Baldus, Bartol. l. & ideo, ff. de conduct. furina, num. 4. Matienzo *lib. 5. ordin. tit. 1. l. 7. gloss. 2. num. 18. Albert. l. ex hoc, §. 1. ff. de alien. iudic. Mansuetus tit. de emptione, & venditione, vers. Item in casu. Corseus, & Auferius in additione decisionis Tolofana 75. Albertus Brunus *confil. 44. num. 11. vbi dicunt emphyteutam non debere laudemium vero domino ex alienatione necessaria. Et in propriis terminis docet nostram conclusionem Parlador, lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 2. num. 26.***

3 Secunda conclusio. Ex venditione inter parentes, liberisque contracta, & ex permutatione debetur gabella. Ratio, quia est vera venditio, & permutatio, & nulla est ratio à gabella excusans. Sic Parlador *ibi, Bart. l. 1. C. de impost. Plarea, Firmianus, Rôman. quos refert, & sequitur Tiraquel, de retractu §. 3. 2. gloss. unica, num. 47.*

DVBIUM XXVIII.

An quando consanguineus retrahit rem aliquam alicui venditam, iuxta l. 70. Tauri eodem pretio, quo vendita fuerat, debeatur gabella ex hac venditione huic retrahenti facta.

- S**it prima conclusio. Ex hac venditione facta per primum emptorem huic retrahenti non debetur gabella. Ratio, quia hæc non est noua venditio, sed transitio, & subrogatio per legem facta in locum prioris contractus, priorisque emptoris, vt docet optime Anton. Gomez *l. 70. Tauri, num. 30. Sic tenet Bald. Firmianus, Albericus, quos refert, & sequitur Matienzo *lib. 5. ordin. tit. 1. l. 7. gloss. 3. n. 17. & tenet Doctores citati dub. præced. dicentes non deberi gabellam ex alienatione necessaria: hic autem retractus fit ex necessitate primi contractus, & inuito emptore.**
- 2** Nota, quòd hic retrahens tenetur solvere priori emptori omnes expensas, quas fecerat in emptione, & gabellam, si eam ex pacto soluerat, vt sic reddatur indemnis, vt habetur *l. 70. Tauri, que habetur lib. 5. noua recopil. tit. 1. l. 9. Sic Matienzo ubi supra num. 16. Tiraquel, de retractu lign. §. 29. gloss. 4. num. 1. Anton. Gomez ubi supra, Palacios Rubios *l. 70. Tauri, num. 36. 37.**
- 3** Secunda conclusio. Si ex statuto emptor teneatur ad gabellam, & emeret clericus, & sic non teneatur, si mox à clerico retraheret laicus iure sanguinis cum venditore, teneatur laicus solvere gabellam, non clericus, sed Régis gabellario. Ratio, quia succedit loco prioris emptoris ac si prior non emisset, & cum sit ipse verus emptor, & non priuilegiatus, deberet eam gabellam. Sic Matienzo plures referens *num. 30. Tiraquel, vbi supra, num. 3.*

DVBIUM XXIX.

An qui mutuauit frumentum verum, vt sibi redderet nouum, teneatur solvere gabellam.

- R**esponderetur, quòd si reuera fuit mutuum, de cuius ratione est, vt res mutata quando cum-

que à mutuante petatur, eadem in specie, & bonitate reddatur, non debetur gabella, quia non est permutatio, sed mutuum: at si accipiens mutuo triticum obligatur ad reddendum nouum, ad quod non tenebatur ex vi mutui, est permutatio, & sic debetur alcauala. Ita docti recentiores.

DVBIUM XXX.

Vtrum artifices ex venditione operum, que in suis officijs sunt, gabellam debeant.

Et videtur debere, quia *lib. 9. noua recopil. tit. 18. 1* excipiuntur artifices aliqui, qui gabellam non debent, & exceptio firmat regulam in contrarium. Sic

Prima conclusio. Quoties is, cui opus fit, præstat materiam, ex qua opus fiat, opifex verò tantum dat operam, nulla debetur gabella, quia est locatio operarum, & non venditio rei, vt colligitur ex *l. comenti, & l. Sabinius, ff. de contrahend. empt. & docet Fabianus de Monte tractat. de emptione, & venditione, quest. 2. num. 28. Hanc tenet Parlador. *lib. 1. de rebus quotidian. cap. 3. §. 2. num. 23. 24.**

Secunda conclusio. Quando artifex dat operam, & materiam, ex qua opus fit, debet alcaualam. Ratio, quia est venditio, vt colligitur ex eisdem legibus, & docet Fabianus *ibi. Sic idem Parlador.*

Tertia conclusio. Tinctores, & pictores non tenentur solvere alcaualam ex materiis, quas applicat, & infumunt iustificando, seu tingendo aliorum pannos, & pingendo aliena opera. Ratio, quia accessorium sequitur principale, & cum præcipuum huius contractus sit locatio operarum, & aliud sit accessorium, totum censetur locatio, & non venditio. Sic colligitur ex *Bart. l. 2. §. adeo, ff. locati, vbi expresse dicit, quòd per legem item si pretio, §. 1. ff. eodem tit. vbi dicit principale trahere ad se accessorium, & sic vbi principaliter in contractu venit locatio, & secundario emptio, vel venditio, totus contractus dicitur locatio. Eisdem conclusioni fauet Parlador, *dicto num. 23. ait enim opifices debere gabellam, si opera ipsa non magis ad conductionem attingant, quam ad venditionem: atque ita obtentum fuit Granate sententia publica, lite super hac re mota.**

DVBIUM XXXI.

An vendentes aquam, vel niuem, gabellam debeant.

Sit conclusio. Vendentes aquam non debent gabellam, at vendentes niuem, debent. Ratio, quia aqua venalis non est, cum omnibus sit communis. Vnde aquatores non tam aquam vendere, quam asportandi operam locare videntur: at nix est dum ningit, omnibus pateat, at dum est vsui, non omnibus illius copia datur, sed illis duntaxat, qui illam in tempus reposituræ, quare non tantum ipsa opera seruandi, sed etiam ipsa nix venditur, ac proinde fit, vt aquatores alcaualam nõ debeant, ac proinde fit, vt aquatores alcaualam nõ debeant. Sic Parlador. *lib. 1. de rebus quotidian. cap. 3. §. 2. n. 25.*

DVBIVM XXXII.

Vitium ex venditione earum rerum, quae pro anima expiaculo relicta fuerunt, vel ex venditione reddituum beneficij facta per conductorem, debeat gabella.

- 1 Sit prima conclusio. Ex venditione earum rerum, quae pro anima expiaculo relicta fuerunt, non debetur gabella. Sic Bertachinus tract. de gabellis, 8. p. memb. 5. n. 5. Parlad. lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 1. num. 18.
2 Secunda conclusio. Conductores reddituum beneficiorum, quando postea hos redditus vendunt, debent gabellam. Ratio, quia licet clerici, vendentes hos redditus non debeant gabellam, at conductores postea vendentes non gaudent tali privilegio. Sic colligitur ex licitatio, §. fin. ff. de public. & v. fiscal. & eam tenet ibi Barth. Antibolus de numeribus, 3. part. §. 1. num. 71. Boerius decis. 2. 13. num. 19. Parlador dicto §. 1. num. 17. Castillo l. 1. 3. Tauri, num. 10. Anton. Gabr. tomo 1. communium opin. lib. 7. fol. 458. pag. 1. & alij innumeri, quos refert, & sequitur Tiraquell. de retractu §. 1. gloss. 11. num. 12.
3 Tertia conclusio. Lite super Ecclesiastico beneficio pendente, si fructus sequestro commissi fuere laico, & is fructus vendat, non debet gabellam. Ratio, quia is non suo, sed alieno nomine vendit, & Ecclesiae negotium gerit, licet, ff. de positi. & tradunt Doctores cap. examinata, de iudicij, & Clement. 1. de sequestro. Sic Parlador dicto §. 1. num. 18. & est conclusio certissima.

DVBIVM XXXIII.

An ex contractu dotis, & ex diuisione hereditatis inter heredes, quando pretium interuenit, debeat gabella.

- 1 Nota absque controuersia esse, non deberi gabellam ex contractu dotis, vel diuisione hereditatis, id enim expressè definitur l. 35. tit. 18. lib. 9. noua recopil. vbi sic dicitur, Mandamus, que no se pague alcunala de las cosas, que se dieren en casamiento, quier sean bienes muebles, o raíces, de los bienes de los difunctos, que se partieren entre sus herederos, aunque inter vengan dineros, y otras cosas entre los tales herederos para se igualar. Hac ibi.
2 Sed circa dotem dubitatur, an quando res in dotem datae fuerint aestimatae, debeat gabella: & videtur deberi, quia aestimatio facit emptio-nem, & venditionem, l. quoties, C. de iure dotium. & fauent huic sententiae plures, quos refert, & sequitur Tiraquell. de retractu §. 1. gloss. 14. num. 108. & 109. dicentes ex dote aestimata deberi laudemium, & esse locum in illa retractui ratione propinquitatis, quem lex statuit esse in venditione: immo Matthaeus de Afflicis, quem refert, & sequitur ibi Tiraquell. num. 109. dicit, licet lege caueatur in dote non esse locum retractui, erit locus, quando dos datur aestimata, quia tunc censetur emptio, & liber erit maritus, si soluto matrimonio reddat pretium. Sit tamen
3 Prima conclusio. Licet dos detur viro aestimata, quando ab initio in ipso dotis contractu de bonis aestimandis, conuenit, non debetur gabella. Probat, quia de rebus non aestimatis in dotem

datis clarum erat non deberi gabellam, cum non sit ibi venditio, vel permutatio, & ins Hispaniae in his solis duobus contractibus gabellam imponat: ergo dotis fauore vult lex, vt etiam rebus aestimatis in dotem datis gabella non debeatur, cum leges semper loqui intelligendae sint in casu magis ambiguo, & difficili. l. 1. ff. ad municip. l. quod Labeo, ff. de Carb. editi. alias nullum privilegium concederet hac lex doti. Hac tenet Parlad. lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 6. num. 42.

Secunda conclusio. Et si à principio de bonorum aestimazione nil actum sit, sed in pecunia numerata dote promissa, postea pro pecunia illa res aestimatae datae fuerint, non debetur gabella. Ratio, tum quia verba dicta l. 35. late patent, dicunt enim, No se pague alcunala de las cosas, que se dieren en casamiento, quier se en muebles, quier raíces. At res aestimatae in dotem datae dotales sunt, l. in rebus, C. de iure dotium. Tum etiam, quia, vt supra diximus, ex datione in solutum non debetur gabella, & hac est datio in solutum. Hac tenet Parlador. ibidem, & assert alia in eius comprobationem: fauet Iason l. finali, C. de iure emphyt. quaf. 9. vbi ait, in hoc casu non deberi laudemium.

DVBIVM XXXIV.

An quando ad diuisionem faciendam admissa extranei licitatione, ei res addita fuerit, debeat gabella.

Circa alium casum exceptum l. 35. tit. 18. lib. 9. noua recopil. in quo non debetur gabella, scilicet in bonis, quae inter heredes diuiduntur, etiam si vltro, citroque ad diuisionis facilitatem exitum pecunia data fuerit, dubitatur, an hac lex locum habeat, quando ad diuisionem faciendam admissa extranei licitatione ei res addita fuerit, & sic tunc non debeat gabella: videtur enim tunc deberi gabellam; tum quia hac est vera venditio extraneo facta; tum etiam, quia ex supra dictis, quando bona propter aliquod debitum adiudicantur ipsi creditoribus, non debetur gabella: at quando adiudicantur alij extraneo, debetur: ergo cum in hoc casu adiudicentur bona haereditaria cuidam extraneo, debetur gabella.

Sit conclusio. Probabile est etiam in hoc casu non deberi gabellam: tum quia dicta l. 35. generaliter, & late loquitur: tum quia hac est alienatio necessitudo, l. si pignori, ff. famul. hercis. at ex alienatione, & venditione necessaria (vt supra probauit) non debetur gabella. Sic Parlad. lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 6. num. 43. Et quod plures habentes emphyteusim, si diuidant inter se, non debeant laudemium, eo quod est alienatio necessaria, docent Guiller. & Bart. quos refert, ac sequitur Iason l. fin. C. de iure emphyt. num. 47.

Ad rationem in contrarium factam respondet optimè Parlad. quod quando venduntur auctoritate iudicis alicui extraneo bona ad soluendum creditoribus, non est alienatio omnino necessaria; quia voluntarium principium habuit: nam debitor sua voluntate eas alienum contraxit; at necessaria alienatio non dicitur, quae habuit principium voluntarium, vt docet multa iura allegans Baldus consil. 20. dub. 2. & Tiraquellus de retractu lignagier, §. 1. glossa 14. num. 15. 16. at in nostro casu necessitas voluntarium principium non

non habuit, sed casu haeredes in hunc contractum incidunt; at ea necessitas solum à gabellis excusat, quae necessarium principium non habuit. Sic respondet Parlador.

DVBIVM XXXV.

Circa eundem casum, an si in diuisione hereditatis haeres alij hereditatis sua portionem vendiderit, & in diuisione cum emptore hereditatis, & haereditibus pecunia intercesserit, debeat gabella.

- 1 Sit prima conclusio. Ex venditione hereditatis, quam hic haeres facit, clarum est deberi gabellam. Ratio, quia est vera venditio, & voluntaria. Sic Parladorus lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 6. num. 43.
2 Secunda conclusio. Licet in diuisione hereditatis inter emptorem huius portionis hereditariae, & alios haeredes pecunia intercesserit, non debetur gabella. Probat, quia ex diuisione hereditatis inter haeredes etiam interueniente pecunia non debetur gabella, ex l. 35. tit. 18. lib. 9. noua recopil. sed hic emptor vultis haeres est, l. etiam, §. 1. ff. de petit. heredit. & succedit omnino loco haeredis; ergo. Sic Parlador.

DVBIVM XXXVI.

Circa eundem casum, an si fratres bona haereditaria diuiserint, & postea, aliquibus diebus interiectis, bona permutauerint, debeat gabella.

- 1 Sit conclusio. In hoc casu debetur gabella ex tali permutatione. Ratio, quia cum diuisio iam fuerit omnino perfecta, hic est alter nouus permutationis contractus. Sic Parlador. latius probans lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 6. num. 44.

DVBIVM XXXVII.

An ex venditione, vel permutatione inualida, vel nondum perfecta, vt quia conditionalis, vel pretium non est solutum, vel res non est tradita, debeat gabella.

- 1 Sit prima conclusio. Ex venditione, vel permutatione inualida non debetur gabella. Ratio, quia id, quod nullum est, perinde est, ac si factum non fuisset. Sic Bald. l. finali, C. de emuch. Iason l. finali, §. sed quia, n. 8. C. communia de legat. Tiraquell. plures referens de retractu lignagier, §. 1. gloss. 2. n. 7. & de retractu comment. §. 6. glossa 2. n. 5. 6. Auendaño responsio 13. num. 3. Parlad. lib. 1. de rebus quotid. cap. 3. §. 3. num. 35. Matienzo lib. 5. ordinament. tit. 11. l. 7. glossa 3. num. 20. Pinellas l. 2. C. de rescindenda vendit. 2. p. r. cap. 3. num. 35.
2 Hinc fit, si talis contractus nullus postea ratificetur, & fiat validus, non debetur gabella illi publicano, qui erat venditionis tempore, sed illi, qui erat tempore ratificationis. Ratio, quia tunc censetur facta venditio. Sic docet plures referens Tiraquell. de retractu lignagier, §. 1. glossa 10. num. 70.
3 Secunda conclusio. Ex venditione, vel permutatione nondum perfecta non debetur gabella, Th. Sanchez Consil. moral. Tom. I.

donec perficiatur. Ratio, quia actus nondum perfectus, cum nondum habeat esse, nil operatur. Item, quia, cum haec res sit odiosa, restringenda est, ac proinde antequam contractus perfectus omnino sit, non debetur. Sic Bertachinus tract. de gabellis, 8. part. memb. 3. quaf. 43. Parlador. dicto c. 3. §. 3. num. 35. Hinc

Inferitur primò, si venditio, vel permutatio sub conditione fiat, non antea gabella debetur, quam conditio extiterit, l. hac venditio ff. de contract. empt. Ratio, quia venditio conditionalis tunc demum perficitur, cum impleta conditio fuerit, vt colligitur ex dicta l. hac venditio. Sic Parlador. eodem num. 35. Bertachinus eodem tract. 6. part. num. 1. & 4. Salzedo in venditio ff. de contract. 116. Bernardi Diaz, Anton. Gomez tomo 2. variar. cap. 11. num. 30. vers. tertium effectus. Baldus, Firmianus, & alij plures, quos refert, & sequitur Tiraquell. de retractu lignagier, §. 1. glossa 10. num. 46. 47. 48. 49.

Nota tamen, quòd conditione existentis gabella pertinebit ad publicanum, qui erat tempore contractus, non verò ad eum, qui est tempore existentis conditionis, l. potior ff. qui potior in pign. hab. Et est ratio, quia tempore contractus, & non tempore existentis conditionis celebrata est venditio, licet complementum, & perfectionem acceperit tempore conditionis. Sic plures, quos refert, & sequitur Tiraquell. Parlador. Bertachin. Salzedo, Anton. Gomez ibidem, Auendaño responsio 29. num. 1.

Vnde optimè inferunt aliqui, quòd si ex statuto non debeat solui gabella ex contractu celebrato in nundinis, si in illis conditionalis contractus fuerit celebratus, cuius conditio extet post nundinas, gabella non debetur, inspecto tempore contractus, non conditionis; quia tempus contractus, & non tempus conditionis inspiciendum est, priori enim tempore contractus initus est. Sic late probans, & referens Firmianum, Baldum, Franciscum Aretinum, Salzedo vbi supra, Tiraquell. dicto num. 46.

Secundò inferunt ex permutatione non deberi gabellam, antequam res, quae permutatur, tradatur. Ratio, quia permutatio est contractus, qui rei interuentu, & traditione perficitur, l. 1. ff. de rerum permutat. Sic Parlador. dicto num. 35. vbi etiam bene notat cum Antonio Gomez tomo 2. var. cap. 8. num. 1. vers. tertium effectus, quòd res postea tradita, gabella pertinebit ad eum publicanum, qui erat tempore conuenitionis, non verò ad eum, qui erat tempore traditionis; quia priori tempore de permutatione conuentum est, licet posteriori perfecta fuerit.

Tertiò inferunt, quando partes in ipso contractu, vel antè conueniunt, vt scriptura fiat, non debetur gabella donec fiat scriptura: & facta scriptura, pertinebit gabella ad publicanum, qui est tempore scripturae, non verò ad eum, qui erat tempore contractus. Ratio, quia nec venditio, nec alius contractus valet hoc casu, antequam fiat scriptura, l. contractus, C. de fide instrument. l. 6. tit. 5. part. 5. vbi & Gregor. Lopez. Sic docet Anton. Gomez, alios referens tomo 2. variarum cap. 2. num. 17. fecus (inquit) quando contractu iam perfectò, & absoluto conueniunt partes, vt fiat scriptura; quia tunc non requiritur scriptura, vt contractus valeat, sed vt possit probari, l. 1. 2. vt

vt etiam docet glossa d. l. contrarius, & Gregor. Lopez optime limitat primum dictum, quod veditio non valeat antequam fiat scriptura, quando partes in ipso contractu conueniunt, vt fiat scriptura, quod hoc habeat verum, nisi ex aliquibus coniecturis constaret de partium intentione non fuisse, velle contrahere in scriptis, sed tantum voluisse scripturam ad probationem.

9. Vltima conclusio. Quando venditur aliquid pecunia credita, non debetur gabella, donec pretium soluatur. Ratio, quia gabella de illo pretio soluto praestanda est; ergo non debetur ante pretij solutionem: sicut colonus ante fructus perceptos mercedem soluere non cogitur, si alius non conuenit. Sic Alexand. l. in lege falcidia, ff. ad legem falcid. Xuarz l. i. tit. de las arras, num. 9. Parlador. lib. 1. de rebus quodid. cap. 3. §. 7. num. 48. & sic dicit intelligendam l. 31. tit. 19. lib. 9. noua recopil. quae quinque dies vectigali soluendo praescribit, scilicet nisi habita fide pretij venditio facta fuerit.
10. Hinc inferitur minus rationi consonam esse sententiam Barr. dicta l. in lege falcidia, & Auendaño responsio 29. num. 1. dicentium statim deberi gabellam ex venditione pecunia credita facta.

S V M M A R I V M.

38. An si quis non recipit pretium rei venditae, teneatur soluere gabellam.
39. An ex venditione iam perfecta, partiumque deinde consensu dissoluta debeatur gabella? & esto debeatur, an dua debeantur, altera venditionis, & altera dissolutionis.
40. An quando non ex partium conuentione, sed legis beneficio rescinditur contractus, debeatur gabella.
41. De qua quantitate solui debeat gabella.
42. Quo in loco soluenda sit gabella, quando alibi venditio fit, & alibi res traditur, maxime in impositione census, quando alibi census imponitur, & alibi est fundus, super quem census constituitur.
43. An licet alicubi, ubi gabella soluuntur, ad excusandam alcaualam pacisci de tradenda re vendita in alio loco a gabellis exempto.
44. An pro his, quae ad usum proprium, & sua familiae deferuntur, debeatur aliquod vectigal.
45. An tributum, quod vulgo sita, latine vero assisum dicitur, sit iustum.
46. An qui aliquid emit ad proprium usum, & postea mutato proposito vendit, debeat vectigal, id est, portazgo, impositum portantibus aliquid ad vendendum.
47. An ex venditione rerum non lucri, aut negotiationis causa facta, sed ad subueniendum propriis necessitatibus debeatur alcaua.
48. An ille, cui Rex debet aliquam pecuniam stammam, nec alia via potest recuperare, possit sibi satisfacere, non soluendo gabellas, aut alia vectigalia, etiamsi hac conducta sint.
49. An clerici minorum ordinum debeant gabellas, vel quous alia vectigalia, vel tributa.
50. An clerici sint etiam immunes a gabella, quam alcaualam vocant.
51. An clerici debeant gabellam de his, quae causa negotiationis portantur, vel venduntur.
52. An clericus negotiator cogi possit a iudice seculari soluere gabellam, vel ad id cogendus sit ab Ecclesiastico.

53. An clerici coniugati, mortua uxore, gaudeant immunitate solutionis gabellarum, & omnibus alijs privilegijs clericalibus, sicut clerici primatonsurae non coniugati.
54. An secularis emens vinum, & carnes suae familiae, in qua sunt aliqui clerici, vt si habet filium clericum, vel capellanum, debeat integre assisum, id est, sita, super illis rebus impositum.
55. An teneantur Ecclesiastici ad tributum impositum pro his, quae concernunt utilitatem communem laicorum, & clericorum, & pia sunt, vt ad constructionem, vel refectionem pontium, viarum, murorum, vel de calceada fontium, vel ad vigilandum, & custodiendum oppidum ab hostibus, peste, &c.
56. An Episcopi peccent mortaliter non denunciatis excommunicatos laicos iniuste exigentes gabellas a clericis.
57. An Ecclesia, & clerici teneantur ad soluendum tributum annexum rei, quae peruenit ad Ecclesiam.
58. An milites S. Iacobi, S. Ioannis, Calatravae, & Alcantarae, quos vulgo Comendadores, appellamus, sint immunes a solutione gabellarum.
59. An locatis gabellis alicui publicano, si is, qui locauit, vendat aliquid, vel commutat, debeat gabellam.
60. An Princeps possit aliquos eximere a tributis, vt eximere nobiles ab assisio, & collectis, id est, pecho, & possit tales nobilitates, id est, hidalguias, vendere.
61. Quantum daret privilegium exemptionis a gabellis per Principem concessum.
62. An qui in rei veritate non est nobilis, sed reputatur ab alijs vt nobilis, & ideo non exigitur ab illo tributum, quod collecta, id est, pecho, dicitur, sit tuus in conscientia.

D V B I V M XXXVIII.

An si quis non recipit pretium rei venditae teneatur soluere gabellam.

Dvbiū procedit, an casu, quo quis pretium rei venditae non recipit, vel quia debitor fidem violauit, & effugit absque culpa creditoris, vel quia proxeneta, aut aliquis alius, cui res quadam vendenda fuit commissa, rem vendidit, & pretio accepto aufugit priusquam ad manus domini rei venditae perueniret, teneatur soluere gabellam. Et videtur teneri saltem in hoc posteriori euentu, cum iam accepit pretium per manum procuratoris, cui rem suam commisit vendendam, sitque accidentarium, quod hic pretio accepto disparuerit, sicuti esset, si pretium quidem accepisset ipse dominus rei, & ex sua ipsius arca futurere, in quo casu manifestum est teneri solvere gabellam. Sit

Prima conclusio. Probabile est, venditorem, qui absque propria culpa non recepit pretium rei venditae, eo quod debitor fidem violauerit, & effugerit, non teneri soluere alcaualam. Probat, quia (vt dixi dub. praecedens,) gabella non debetur donec recipiat pretium; ergo si absque culpa creditoris nunquam recipitur, nunquam alcauala debetur. Sic colligitur ex Doctoribus citatis dub. praecedens. conclusio vltima, quia ex illa conclusione haec aperte sequitur; & idem tenent docti recentiores.

Secunda conclusio. Satis probabile est, & aequitati conforme, quod qui rem aliquam alteri tradit

dit vendendam, & hic pecunia accepta aufugit, non tenetur ad gabellam, quandiu non receperit suam pecuniam, maxime si id absque propria ipsius culpa contigerit, eo quod rem illam ei tradiderit vendendam, qui dignus, vt ei adhiberetur fides, reputabatur. Ratio est, quia apparet valde rigidum, illum cogere ad soluendum gabellam, cum rem simul, & eius pretium amiserit. Rursus, quia vera hic venditor nondum recepit pretium, nec potest recipere, & hoc absque culpa sua: ergo non est compellendus soluere alcaualam. Sic senterunt viri docti.

D V B I V M XXXIX.

An ex venditione iam perfecta, partiumque deinde consensu dissoluta, debeatur gabella? & esto debeatur, an dua debeantur, altera venditionis, & altera dissolutionis.

- A**d clariorem resolutionem oportet aliqua fundamenta supponere. Sit
1. Primum fundamentum, contractus dupliciter potest dissolui, scilicet in continenti, hoc est, antequam contrahentes ad extraneos actus diuerterint, aut ex intervallo.
  2. Secundum fundamentum, quando contractus ex intervallo dissoluitur, potest etiam dupliciter dissolui, aut ex pacto ab initio in ipso contractu appposito, aut non ex tali pacto, sed ex noua conuentione.
  3. Tertium fundamentum, tria sunt pacta, quae ipsi contractui possunt adici, propter quae venditio dissoluatur. Haec autem sunt pactum legis commissoriae, vt cum vendo Petro domum, & eam trado ea lege, vt si intra certum terminum non soluerit pretium, res sit inempta. Item pactum adiectionis in diem, vt cum vendo Petro domum, & eam trado ea lege, vt si intra certum tempus alius meliorem conditionem mauiſſe pretium obtulerit, res sit inempta. Item pactum retrocendendi, quod est, cum vendo Petro domum ea lege, vt quoties intra certum tempus obtulerit eidem Petro pretium, res sit inempta. Haec autem tria pacta dupliciter possunt concipi, & apponi, scilicet verbis directis, quando scilicet apponuntur verbis impertantibus contractus resolutionem ipso iure, vt res sit inempta, vel infecta, vel habeatur contractus pro infecto, vel illis verbis, quae executionem facti significant, & supponunt resolutionem ipso facto, vt si dicatur quod in defectu solutionis possit venditor sine iudicis ministerio rem ipsam possidere, & capere, & frui propria autoritate. Secundum possunt apponi, & concipi verbis obliquis, vel etiam dubijs, quae scilicet non significant resolutionem contractus ipso iure, vt si dicatur, si non solueris, res vendita reuertatur, redeat, perit, &c. Haec optime explicant plures textus, & Doctores allegantes Couar. lib. 3. variar. cap. 8. num. 1. 2. 3. Anton. Gomez lib. 2. variar. cap. 2. num. 30. Matienzo lib. 5. ordin. tit. 11. l. 7. glossa 3. num. 21.
  4. Quartum fundamentum, hoc distat inter haec pacta, & quando sunt verbis directis, & obliquis, quod quando contractus resoluitur ex pacto legis commissoriae, vel adiectionis in diem verbis directis appposito, non impleta conditione, statim

transit dominium in venditorem ipso iure absque alia traditione, & perinde est, ac si contractus nunquam factus fuisset: quando vero verbis obliquis, tunc non transferitur dominium ipso iure in venditorem, nec ipso iure resoluitur contractus. Sic probant ex pluribus textibus, & Doctoribus Couar. Matienzo, Anton. Gomez ibidem. In pacto vero retrocendendi verbis directis appposito non vsquequaque certum est, an transferatur dominium statim, & contractus resoluitur, sed duae sunt opinioniones communes, altera affirmat, & altera negat, quas refert cum suis autoribus, & fundamentis Couar. vbi supra, dicit tamen Couar. & late probat eadem lib. 3. variar. cap. 9. num. 1. sine, quod fructus interim percepti ab emptore cum pacto retrocendendi etiam directis verbis concepto, sunt ipsius emptoris, & non sunt venditori restituendi.

Vltimum fundamentum; haec, quae dixi, scilicet per dicta pacta resolui contractum, intelliguntur, quando ipsa in ipso contractu, vel, vt explicat Matienzo, pacto post apponuntur, secus vero quando ex intervallo. Sic Matienzo, Anton. Gomez, & Couar. dicto cap. 8. num. 1. & 2. His suppositis, sit

Prima conclusio. Quoties contractus dissoluitur incontinenti, id est, antequam contrahentes ad extraneos actus diuerterint, nulla gabella debetur. Ratio est, quia perinde tunc est, ac si nihil actum esset. Hanc tenet Parlad. lib. 1. de rebus quodid. cap. 3. §. 4. num. 37. Anton. Gomez lib. 2. variar. cap. 2. n. 31. & dicit esse communem sententiam. Tiraquell. plures referens de contract. condition. §. 6. glossa 2. num. 11. Matienzo vbi supra num. 23. licet contrarium doceat Menchaca lib. 1. controuerſ. frequent. cap. 11. num. 20.

Secunda conclusio. Quoties contractus ex intervallo dissoluitur, si dissoluatur ex pacto ab initio ipsi contractui adiecto, quod pactum ipso iure dissoluit contractum, vt sunt pactum legis commissoriae, & adiectionis in diem, iuxta dicta 3. & 4. fundamento, quando verbis directis apponuntur, nulla prorsus gabella debetur; & si soluta est, repeti potest. Ratio, quia contractus erat veluti conditionalis, & pendens ex futuro euentu, & sic gabella nulla debebatur, donec eueniret conditio in pacto apposita: vt docet optime plures referens Tiraquell. de retractu conuati. §. 6. glossa 2. num. 4. ergo si talis conditio defuit, nulla gabella debetur. Item quia cum contractus tunc ipso iure resoluitur, & fuit initio appositum pactum, vt ipso iure resolueretur, est, ac si penitus factus non fuisset. Sic Parlad. vbi supra, Matienzo vbi supra, num. 21. Tiraquell. de retractu conuention. plurimos referens §. 6. glossa 2. num. 19. 20. & est communis sententia.

Hinc inferitur minus bene sensisse Antonium Gomez dicto num. 31. & Menchacam vbi supra. n. 21. dicentes in casu huius secundae conclusionis deberi gabellam ex contractu, non tamen ex dissolutione contractus: at verior est nostra conclusio, asserens nullam prorsus deberi gabellam, vt satis probatum est.

Tertia conclusio. Quoties contractus dissoluitur ex iisdem pactis contentis in secunda conclusione, verbis tamen obliquis apposis, debetur vnica gabella, scilicet ex contractu, non autem ex dissolutione contractus. Probat

excusationem habent si est antiqua consuetudo illud imponendi absque personarum discretionem. Item quia consuetudo in populis inuicem obseruatur, ut scilicet soleat assensum in isto populo exigi ab euentibus alterius populi, & e contra. Item, quia non apparet alius modus conueniens colligendi hoc tributum, quia ciuitas non debet vno modo vendere ciuibus, & exteris alio, & male, & difficile posset sciri an sint exteri: qui ergo exigunt hoc tributum etiam ab exteris, his rationibus moti, non sunt damnandi. Id ratione antiquae consuetudinis excusat Iosephus Angles: idem docent alij viri docti.

DVBIUM XLVI.

An qui aliquid emit ad proprium usum, & postea, mutato proposito, vendit, debeat vectigal, ad est portazgo, impositum portantibus aliquid ad vendendum.

- 1 Videtur debere ex l. 5. tit. 7. part. 1. vbi dicitur portantem causa sui vsus non debere vectigal, nisi postmodum id vendiderit.
- 2 Sit prima conclusio. In casu posito non debetur tale vectigal. Probatum ex l. unica, C. de impendenda lucrat. descript. lib. 10. vbi cum sit imposita certa gabella quibusdam rebus, quae transferebantur titulo lucratiuo, definit illa lex, si contractus in suo exordio non fuerit lucratiuus, & si postea lucri titulo in dominium alicuius ceciderit, non debebitur talis gabella; quia origo, & primordium rei attendendum potius est. Et Platea ibi per illam legem haec dicit, primordium trahit ad le sequentia, & sic stante statuto quod nemo sub certa poena extrahat aliquid ad vendendum, si quis ad suum extrahat, licet postea vendat, non incidit in poenam. Quam eandem doctrinam amplectuntur Bart. & Ioan. de Por. relati ad Platea: & ducuntur hac ratione, quia prima destinatio inspicienda est; cum ergo in nostro casu prima destinatio non fuerit ad vendendum, sed ad proprium vsus, non debebitur tale vectigal. Hanc docent Bertachinus tract. de Gabellis 8. p. membr. 2. num. 1. & 2. Gregorius Lopez d. l. 5. versio. enolo. Et ad illam legem, quae oppositum significare videtur, respondetur intelligi, quando statim venderet, quia non videtur sui vsus causa portare: fecus quando ea re fuit vsus, & postea, mutato proposito, vendidit.
- 3 Secunda conclusio: Ex venditione talis rei portatae ad vsus, debebitur alcauala. Ratio, quia, est vera venditio, & ex omni venditione debetur alcauala. l. 1. tit. 17. lib. 9. noua recopilat.

DVBIUM XLVII.

An ex venditione rerum, non lucris, aut negotiationis causa facta, sed ad subueniendum propriis necessitatibus, debeat alcauala.

- 1 Sotus lib. 3. de iustit. quest. 6. art. ultimo, versio. Causa autem, videtur sentire non deberi, & esse iniustum eam exigere, licet non omnino rem hanc definit, & clarius id videtur docere Ledesma. 2. 4. quest. 18. art. 3. fol. 258. pag. 4. Sed id etiam non omnino definit: & eorum ratio est, quia tunc non qui plus habet, plusve lucratur, sed qui pluribus eget, amplius soluit.

Sit tamen conclusio. Absque dubio debetur alcauala ex hac venditione (nisi tamen iuxta supra dicta paupertas vendentis excuset.) Probatum, quia est vera venditio, & ex omni venditione soluenda est gabella. l. 1. tit. 17. lib. 9. noua recopilat. Item alijs nihil interesset inter Clericum, & laicum, cum uterque debeat ex iis, quae causa negotiationis vendit, & neuter, cum non vendit causa negotiationis. Item quia praxis receptissima est in contrarium: & sic omnes Doctores, ut ex supra dictis constat, dicunt absoluit ex omni venditione deberi gabellam.

Nec obstat ratio Soti, quia iam illi satisfactum est, dum egimus an assensum sit iustum.

DVBIUM XLVIII.

An ille, cui Rex debet aliquam pecuniam summam, nec alia via potest recuperare, possit sibi satisfacere non soluendo gabellas, aut alia vectigalia, etiamsi haec condita sint.

Ordubia summa quest. 95. dub. 3. videtur dicere id non licere, licet non clare id dicat: & potest probari, quia si Petrus debeat mihi aliquam pecuniam, & locauit suum hortum Francisco, non possum mihi satisfacere ex fructibus illius, quia non pertinent ad Petrum, sed ad ipsum Franciscum conductorem: ergo similiter non potero mihi satisfacere defraudando gabellas, cum in nostro casu non ad Regem, sed ad publicanum, seu conductorem pertineant.

Sit tamen conclusio. Is cui Princeps aliquid liquidò, & certo debet, nec potest commode debitum sibi à Principe obtinere, potest sibi satisfacere defraudando gabellas, non obstante damno euentibus, seu conductibus gabellas, sublequero. Probatum, quia gabella, & alia vectigalia non debentur directè publicano, seu conductori, sed Regi, & illi indirectè, & ut personae subrogatae Regi, ut optime docet Caic. verb. vectigal, ergo publicanus non habet in me maius ius, maioremve actionem, quam habet Rex; sed Rex non habet actionem, nec ius erga me, quando tantumdem mihi debet, nec possum ab ipso obtinere debitum: ergo nec gabellarius habebit ius. Et confirmatur, quia pauper, qui non soluit gabellam, quia ad id non tenetur, iuxta supra dicta, & qui non soluit de decem vnum, quia ad id non tenetur, iuxta supra dicta, nullam irrogat iniuriam, vel iniustitiam gabellario, quia ipse ex eo iacturam patitur, cum non habeat maius ius, quam ipse Rex, qui quidem pauperem non obligat, nec obligare potest ad soluendum vnum de decem: ergo si in nostro casu Rex non habet ius, non habebit etiam gabellarius. Secundo confirmatur, si ego debeo Petro centum aureos, & ipse aliunde debet mihi tantumdem, quod sanè recuperare non valeo, & quis emeret hoc debitum, quo teneor Petro, non meo ego obligatus ad soluendum illi emptori hoc debitum, quamuis ipse amittat numos, quos dedit pro eo, principalis enim creditor est Petrus, in quem habebam ego ius, ut mihi satisfacere, & recompensare pro eo, quod mihi debebat. Nec obstat argumentum de fructibus horti, quia illi non sunt creditoris, nec illos possidet, sed sunt omnino inquilini, nec funt etiam debitoris,

at

at numi, quos ego debeo ex alcauala, sunt mei, & illos possideo, cum obligatione tamen soluendi Regi directè, & gabellario tanquam subrogato; unde quoties excusor ab obligatione soluendi Regi, excusabor ab obligatione soluendi gabellario: quod in nostro casu euenit. Hanc tenet Syluest. Gabella 3. quest. 9.

Limitanda tamen videtur haec conclusio, ut non habeat locum, quando alcauala sunt incapitate, tunc enim illi, in quibus sunt incapitate, non poterunt non soluere, quamuis Rex aliunde illis aliquid debeat. Ratio, quia qui non soluit, damnum infert socijs, cum non se habeant inter se, sicut quidam tertius, aut gabellarius, qui recipit nomine Regis, sed omnes simul ex pacto inter ipsos inito soluunt Regi, & quod alius non soluit, non cedit in damnum Regis, nec gabellarij habentis idem ius, quod Rex, sed in damnum reliquorum sociorum: veluti si ego essem fideiussor Petri pro aliquo debito, & ipse nollet soluere, eo quod creditor deberet illi tantumdem, illicite faceret, quia noceret mihi fideiussori; sic, &c. Sed ille, qui non est incapitatus, poterit licite non soluere gabellam, si Rex tantumdem illi debeat, quia incapitati respectu huius, qui non est incapitatus, se habent, sicut gabellarius, siquidem illi omnes emerunt à Rege ius exigendi gabellas.

CAPVT XLIX.

An Clerici minorum ordinum debeant gabellas, vel quatenus alia vectigalia, vel tributa.

- 1 HAc in re duo sunt certa.
- Alterum est Clericos sacris ordinibus initiatos, & Religiosos omnes quoad personas, & bona Ecclesiastica, & omnia alia bona quae non ad negotiationem, sed ad proprium vsus, vel proprias necessitates possident, aut vendunt, aut vehunt, non debere vectigalia, nec tributum aliquod (si excipias alcaualam, de qua, ut mox dicam, est aliqua dubium) & sic non teneri ea soluere, & qui ea à Clericis exigunt, incurtere sententiam excommunicationis, immo aliquando excommunicationem Cænae. Haec conclusio habetur ex pluribus capitibus iuris, & legibus, cap. non minus, & cap. aduersus, de immuni. Eccles. cap. quantum, de censibus, in 6. C. tributum, & cap. secundum 2. 3. quest. 8. cap. bene quidem, dist. 96. cap. Ecclesia, de consuet. cap. nouerint, de sentent. excommunic. l. sancimus. C. de sacrosanct. Eccles. l. 50. & 51. tit. 6. part. 1. & l. 11. tit. 3. lib. 1. & lib. 6. tit. 19. lib. 9. noua recopil.
- 2 Alterum certum est clericos coniugatos etiam si vestes Clericales, & tonsuram deserant, ac cum vnica, & virgine contraxerint, debere quantumque vectigalia, & tributa, ac si essent merè laici, quia hi tantum gaudent duplici privilegio clericali, scilicet canonis, & fori, ut habetur cap. vnico, de cleric. coniug. in 6. & in Trident. sess. 23. cap. 6. de reformat. sic docet Couarr. quest. pract. cap. 31. num. 9. dicens esse omnium. Glossa d. to. cap. vnico, versio. In ceteris, & ibi omnes, Panorm. cap. ex parte, de cler. coniug. Guido quest. 383. Bertachinus tract. de gabellis 7. p. num. 12. Angel. & Mauricius citati per Co-

uarr. Perez lib. ordinam. tit. 3. l. 1. Syluest. Clericus, 3. quest. 3. sine, & expresse definitur l. 2. tit. 4. lib. 5. & l. 2. tit. 4. lib. 1. noua recopil.

At dubium est, an hac immunitate à solutione tributorum gaudeant Clerici non coniugati, prima tonsura, aut minoribus tantum ordinibus insigniti, sicut diximus gaudere Clericos sacris initiatos. Duplex est sententia.

Prima docet hos Clericos non esse immunes à solutione tributorum. Probatum primo ex l. 2. tit. 4. lib. 1. noua recopilat. vbi statuitur, ut Clerici minorum ordinum soluant quantum tributum more laicorum, demptis Clericis, qui actu beneficium ecclesiasticum obtinent. Item, quia iura citata tantum eximunt à solutione tributorum ecclesiasticas personas, & (ut inquit Iosephus Angles vbi infra) hi non sunt ecclesiasticae personae. Hanc tenet Iosephus Angles floribus questionum theolog. 2. p. materia de restit. defraudantium gabellas, fol. 236. Idem videtur tenere Olanus in concordia iuris, litera C. num. 21. & Parlad. lib. 1. de rebus quorundam, cap. 3. §. 1. num. 16. dicit enim de iure regni tenere hos Clericos ad omnia tributa, & non id improbant. Idem tenent alij, quando hi Clerici dimiserunt habitum clericalem, & tonsuram. Hi sunt Thomas Parpallias l. placet, C. de sacros. Eccles. Mauricius l. vnica, C. quo loco mul. lib. 10. Guido quest. 481. Mantienzo lib. 5. tit. 10. l. 11. glossa 1. num. 4.

Secunda sententia docet hos Clericos esse immunes à solutione tributorum, sicut sunt Clerici in sacris constituti. Probatum, quia Clerici omnes, etiam primae tonsura, dicuntur ecclesiasticae personae, ut docet Immola Clement. finali, de consuet. num. 4. Quod inde probatur, quia Ecclesiae sunt iam deputati, & de ecclesiastico foro, & eos percutientes sunt excommunicati: immo in plus se extendit ecclesiastica persona, nam conuersi religionis approbatae sunt ecclesiasticae personae, non tamen Clerici, ut optime dicit Menchaca alios referens lib. 3. controuers. illustr. cap. 105. num. 51. 52. Item quia hoc privilegium immunitatis à solutione gabellarum, quod capita citata concedunt personis ecclesiasticis, ponunt Syluest. Clericus, 1. quest. 5. Tabien. Clericus, 5. num. 1. Angel. Clericus, num. 29. inter privilegia Clericorum, quasi supponentes omnes Clericos esse personas ecclesiasticas, & Couarr. vbi infra, volens probare Clericos primae tonsurae gaudere hac immunitate, tantum probat eos nomine Clericorum comprehendendi, quasi supponentes omnes Clericos esse ecclesiasticas personas: tunc sic omnis Clericus est ecclesiastica persona, sed nomine clericorum comprehenduntur insigniti prima tonsura, ut docent Panorm. rubrica, de vita, & honest. Cleric. Tabien. Syluest. Armil. Angel. verb. Clericus, in principio. Turrec. cap. illud, dist. 77. Couarr. vbi infra. Decius cap. 2. de prebend. & colligitur ex l. presbyteros, C. de Episcop. & Cleric. & communiter traditur cap. Clerici, de iudic. ergo gaudent hac immunitate. Neque obstat lex noua recopilat. in contrarium allegata, quia cum haec clericorum exemptio sit à Romano Pontifice concessa, & sit in spiritualibus superior Rege, nequit Rex propriis legibus huic immunitati propter finem spiritualem Clericis concessa derogare, ut optime Couarr. quest. pract. cap. 31. num. 3. & Ledesma, 2. 4. quest. 20. art. 4. Hanc

